

2e SEMAINE

LES PROCÉDÉS DE TRADUCTION – PŘEKLADATELSKÉ POSTUPY

En traduisant, il est très rare d'employer la traduction littérale (mot-à-mot).

Ex. : Quelqu'un sonne. Někdo zvoní.

Plus souvent, pour exprimer le même message il faut utiliser un procédé de traduction ou la combinaison de plusieurs procédés de traduction.

1. TRANSPOSITION – TRANSPOZICE

A. Transposition d'une partie du discours – transpozice slovního druhu:

Spočívá v tom, že týž sémantický obsah je vyjádřen v cílovém textu jiným slovním druhem než v originálu. Může být:

a) **Simple (jednoduchá):** ex. Une robe de soir – večerní šaty

b) **Double ou multiple :** ex. Il travaillait avec une grande précision. Pracoval velmi přesně.

Příklad trojnásobné transpozice : Il continue son éducation musicale. *Stále se vzdělává v hudbě.* (ve FRJ sloveso continue – v ČJ příslovce stále, ve FRJ podstatné jméno éducation – v ČJ sloveso vzdělává se, ve FRJ přídavné jméno musicale – v ČJ podstatné jméno v hudbě).

B. Transposition syntaxique – transpozice syntaktická:

Spočívá v tom, že větné členy (termes de proposition) mění svou funkci. Sloveso může změnit svůj rod (činný v trpný a naopak), to, co je v jednom jazyce vyjádřeno větným členem, může být vyjádřeno vedlejší větou.

a) transpozice pasivum – aktivum

Př. Il fut réveillé par les enfants. Vzbudily ho děti. (pasivní konstrukce se změnila v aktivní)

Les fleurs jonchaient les trottoirs. Chodníky byly vystlány květinami. (francouzská aktivní konstrukce se v ČJ změnila na pasivní).

b) transpozice větný člen – vedlejší věta

Př. Je ne regrette pas mon refus. Nelituji, že jsem odmítl. (předmět – věta předmětná)

A votre arrivée ici Když jste sem přijel (přísluvečné určení času – věta časová)

On peut marcher à volonté. Člověk může chodit, jak se mu zachce.
(přísluvečné určení způsobu – věta způsobová)

J'ai un plan d'organisation Mám plán, jak to zorganizovat
(přívlastek neshodný – věta přívlastková)

EXERCICES

1. Remplacez le complément de nom par l'adjectif tchèque :

1. Les partis de gauche
2. Les travaux de drainage
3. Les leviers de commande
4. Le gaz d'échappement
5. Un bulletin de salaire
6. La piste d'envol
7. Un air de fête
8. Les canaux d'irrigation
9. Une robe d'été
10. Le comité d'entreprise

2. Remplacez l'adjectif tchèque par un substantif français précédé de la préposition :

a) de

1. záchranný přístroj
2. pracovní úraz
3. výzkumný program
4. pravicová strana
5. kupní síla
6. obchodní síť
7. pracovní podmínky
8. bezpečnostní opatření
9. výrobní náklady
10. výstavní plocha

b) sans

1. bezúspěšný pokus
2. bezbranný člověk
3. bezzásadové chování
4. beznadějná láska
5. bezpodmínečná kapitulace
6. bezvýhradný souhlas
7. bezvýznamná záležitost

8. nezávazný slib
9. bezstarostný člověk
10. bezchybná práce

c) d'autres prépositions (à, en, pour, par)

1. papírový sáček	6. kolečkové brusle
2. plynový sporák	7. dálkové studium
3. zlatý prsten	8. frekventovaná ulice
4. parní stroj	9. týmová práce
5. dřevěná stavba	10. akciová společnost

3. Traduisez l'infinitif français par un substantif verbal tchèque :

1. pour augmenter le volume des exportations
2. pour supprimer les difficultés
3. pour faciliter la vente des produits
4. pour assurer un meilleur rendement
5. pour réduire les frais de production
6. pour surmonter tous les obstacles
7. pour accélérer les travaux de réparation
8. pour lancer une campagne publicitaire
- il faudra faire un effort supplémentaire

4. Traduisez en français en remplaçant un substantif verbal tchèque par un infinitif français :

1. Pro zjištění výše škod
2. Pro porovnání výhod obou návrhů
3. Pro objasnění příčin krize
4. K důslednému rozboru situace
5. K vyřešení tohoto sporu
6. Pro stanovení minimální mzdy
7. Pro zajištění lepších podmínek
8. Pro zvýšení produktivity práce
- doporučuje konference vypracovat podrobnou studii.

5. Dites en tchèque à la voix active :

1. Vous serez dépassé par les événements.
2. Le commissaire était préoccupé par l'affaire de la drogue.
3. On dit que cet arbre a été planté par Napoléon.
4. Tous les regards étaient fixés sur lui.
5. Il est parti pour ne pas être grondé par son père.
6. Il s'est enfui pour ne pas être mordu par le chien.

7. Il s'est caché pour ne pas être vu par la concierge. 8. Elle fut réveillée par le chant du coq.

6. Déterminez le genre des transpositions opérées :

1. L'air pur de ces montagnes – *čistý horský vzduch*
2. Le ciel embrasé par un soleil d'août – *k nebi, na němž plálo srpnové slunce*
3. L'oiseau de proie – *dravý pták*
4. Il a eu une grave maladie. *Byl vážně nemocen.*
5. De jeunes chômeurs protestent. *Nezaměstnaná mládež protestuje.*
6. Il s'obstine à le nier. *Tvrdošijně to popírá.*
7. Quel orgueil fou il faut avoir ! *Jak šíleně pyšný musí být člověk.*
8. On nous a promis la livraison pour la fin du mois. *Dodávka nám byla přislíbena na konec měsíce.*
9. Son visage était tout à coup pétrifié. *Jeho tvář náhle zkameněla.*
10. Ça le rendait furieux. *To ho přivádělo k zuřivosti.*

